

Deputación
DA CORUÑA

Boletín de Medio ambiente

Nº 274
8/11/2023

Como lugares máis turísticos de **Arteixo** hai que destacar os seus areais, moi concorridos no verán, entre os que sobresaen, por beleza e singularidade, a **Praia de Barrañán**. Moi golpeada polas fortes ondas do Atlántico, Barrañán é perfecta para a práctica de **surf**, non tanto para o baño, xa que aínda que a ondada mantén limpas as súas augas tamén as fai perigosas para penetrarse nelas. De area branca e fina e nunha contorna natural moi belo, a praia conta cun **paseo marítimo** nas súas inmediacións, con espazo e mobiliario de recreo, ademais dun **importante sistema de dunas** que forman unha **pequena marisma** onde desembocadura do río Boedo, que morre aquí despois de percorrer a Fraga de Salsade.

Noticias

Unha segunda vida para os residuos en Galicia: economía circular, estratexia de presente e futuro

Dentro da estratexia de **economía circular**, a Xunta activou tanto no 2022 como no 2023 unhas **axudas específicas** a través dun **programa** que brinda apoios directos para facilitar os investimentos das pemes e autónomos para a posta en marcha de **proxectos** para o desenvolvemento da **economía circular**, o que se traduce nun aforro de recurso e enerxía que favoreza a reutilización de residuos. Este programa, centrado na implantación de solucións avanzadas para o desenvolvemento da economía circular, contou, en cada unha das edicións, cun **importe de 1,5 millóns**. **Agroamb**, beneficiouse destas axudas que se dedica ao **tratamento de residuos orgánicos do tecido industrial para a obtención de fertilizantes agrícolas**.

Máis Info

Unha boia intelixente vixía a calidade ambiental das augas de baño de Oza

O Concello da Coruña acaba de poñer en marcha un sistema para o **control e vixilancia da calidade ambiental** das augas do baño da **praia de Oza**. O dispositivo, que xa funciona, supuxo a instalación dunha **boia intelixente** dotada dunha estación con múltiples parámetros que permite avaliar a calidade das augas de baño en tempo real e de maneira remota.

Deste xeito, a boia **mide** a temperatura da auga, a súa pH, a condutividade, o osíxeno disolto, a salinidade ou os sólidos disoltos. Os **datos rexistrados** estarán dispoñibles na web de calidade ambiental municipal da Coruña Sostible.

Máis Info

A aceleración do desxeo na Antártida occidental é «inevitable»

A capa de xeo da Antártida occidental seguirá aumentando a súa taxa de desxeo durante o resto do século, sen importar canto reduzamos o uso de combustibles fósiles, segundo unha investigación do British Antarctic Survey (BAS) publicada este luns na revista 'Nature Climate Change'. Probablemente non se poida evitar unha **aceleración substancial do derretimento do xeo**, o que implica que a **contribución da Antártida** ao aumento do nivel do mar podería aumentar rapidamente nas próximas décadas.

A capa de xeo da Antártida occidental está a perder xeo e é o maior contribuínte ao aumento do nivel do mar na Antártida. En todo o mundo, millóns de persoas **viven preto da costa** e estas comunidades veranse moi afectadas polo aumento do nivel do mar. Unha mellor comprensión dos cambios futuros permitirá aos responsables da formulación de políticas planificar con antelación e adaptarse máis facilmente.

Máis Info

Deseñan unha proteína artificial capaz de filtrar e degradar plásticos

Un equipo de científicos desenvolveron unhas proteínas artificiais capaces de degradar microplásticos de **tereftalato de polietileno ou PET** —uns dous plásticos máis empregados, presente en moitos envases e botellas— e reducilos aos seus compoñentes esenciais, o que permitiría a súa **descomposición** ou a súa **reciclaxe**. Para iso usaron unha proteína de defensa da **anemone de amorodo** (*Actinia fragacea*), á que lle engadiron a nova función tras un deseño mediante métodos computacionais.

Cada ano prodúcese preto de **400 millóns de toneladas de plásticos no mundo**, unha cifra que aumenta ao redor dun 4% anualmente. Co tempo, o PET ou tereftalato de polietileno vaise desgastando formando partículas cada vez máis pequenas —os chamados **microplásticos**—, o que agrava os problemas ambientais.

Máis Info

Galicia sitúase como a comunidade que máis reduciu as súas emisións desde 1990, segundo o Observatorio de Sustentabilidade

Galicia situouse como a comunidade autónoma española que máis reduciu as súas emisións de gases efecto invernadoiro entre **1990 e 2021**, cunha **caída do 153%**, segundo o informe 'Emisións de CO2 por Comunidades Autónomas 1990-2022: X unha economía baixa en carbono' do Observatorio de Sustentabilidade.

Así, a Comunidade galega posicionouse á cabeza nesta baixada, con **moita distancia doutras rexións españolas** como Ceuta (-79%), Castela e León (-78%), Asturias (-43%), Aragón (-32%) ou Castela - A Mancha (-14%), que continúan a lista. Con todo, neste período outras comunidades incrementaron as súas emisións, posicionándose nos primeiros postos Extremadura (66%), Murcia (41%) e A Rioxa (40%).

Entre 2020 e 2021, as emisións de Galicia aumentaron un 6%, situándose no medio da table. En concreto, as **rexións que máis reduxeron as súas emisións totais** entre 2020 e 2021 son Ceuta (-2%), Melilla (-2%) Aragón (-2%) e Región de Murcia (0%). Do seu lado, aumentáronas Cataluña (1%), Castela - A Mancha (2%), Extremadura (4%)...

Máis Info

Sabías que...

As **cotorras e os papagaios** poden aprender un repertorio vocal case ilimitado ao longo de toda a súa vida e, ao mesmo tempo, emiten **chamadas** para que os membros da súa bandada **recoñezanos individualmente**. Segundo un estudo sobre cotorras, os individuos teñen un ton de voz único, coñecido como **pagada vocal**, similar ao dos humanos.

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: Curri caseiro de coliflor ecolóxica

Ingredientes: 1 coliflor pequena, 2 cenorias, 1 cebola, auga, aceite, sal, 1 cp cúrcuma, ½ cp allo en po, ½ cp pemento, ½ cp fiúncho en po, ¼ cp pementa negra, perexil.

Primeiro limpamos e relamos as cenorias, pelamos e picamos a cebola. Poñemos un pouco de aceite nunha tixola grande ou unha pota e salteamos a cenoria e a cebola 3-4 minutos. Mentres limpamos a coliflor e cortámola separando en arboriños e agregámolo á tixola dámoslle unhas voltas sen que se chegue a facerse e engadimos auga sen que cubra do todo, un dedo e medio máis ou mans de auga, tapamos e deixamos que se faga ao vapor a lume medio/baixo...

Máis Info

Bosques de outono: os mellores recunchos para atopar castañas en Galicia

O **outono tingue** os bosques galegos dun encanto especial pintorlado de tons marróns, laranxas e avermellados. Unha estampa máxica que se estende ata os chans e os seus mantos de follaxe onde repousan os cogomelos e as castañas. O certo é que Galicia esconde en todo o seu **territorio increíbles bosques de castiñeiros que resultan ideais para gozar da natureza ou mesmo colleitar o tesouro culinario que conforman os seus froitos**. E aínda que é posible atopar istos arboredos en case calquera punto da rexión, nesta breve **guía** propoñémosvos un percorrido por algúns dos **mellores recunchos á hora de recoller castañas en Galicia**: Fragas do Eume, Val do Ulla (A Coruña), Parque Natural de Cotorredondo - Castiñeiras (Pontevedra), Fraga de Catasós (Lalín), Serra do Courel, Serra dos Ancares (Lugo), Ribeira Sacra (Lugo/Ourense), Comarca da Terra de Trives, Comarca de Valdeorras (Ourense)

Máis info

Son microbióloga e isto é o que nunca como e os sitios onde nunca comería

Cada ano, **ao redor de 2,4 millóns de persoas no Reino Unido intoxicáanse con alimentos**, a maioría por contaminación vírica ou bacteriana. A maioría da xente recupérase en poucos días sen tratamento, pero non todos teñen esa sorte. Estas son algunhas das **cousas ás que se debe prestar atención**:

Comer ao aire libre: o risco de intoxicación alimentaria aumenta cando a comida se consume ao aire libre. **Manter as mans limpas ao manipular alimentos é clave para non enfermarse**, pero con que frecuencia atopamos auga corrente quente e xabón nun parque ou nunha praia? Podemos utilizar alcol en xel para as mans (é mellor ca nada), pero non elimina todos os xermes...Ademais, **a comida adoita atraer a toda unha serie de bichos voadores e rastreiros**, como moscas, avéspas e formigas. Todos eles poden transferir xermes como E. coli, Salmonela e Listeria ao que nos levamos á boca...

Máis Info

Así se transforman os residuos de oliva nunha fonte de enerxía

O **orujillo de oliva**, un **subproduto** do aceite de oliva, convértese en **compostos fenólicos**, unha fonte innovadora de produtos químicos e enerxía, reducindo o impacto ambiental industrial.

Os **compostos fenólicos**, como o **guaiacol** e o **siringol**, son substancias químicas versátiles utilizadas en diversas áreas de produción. Entre elas inclúense a xeración de enerxía, a fabricación de produtos químicos especializados (como fertilizantes, desinfectantes e fibras sintéticas) e a produción de resinas fenólicas. Ademais, úsanse como **potenciadores do cheiro** ou o **sabor** de moitos alimentos.

Máis Info

Boas Prácticas

Arteixo recolleu no que vai de ano 22 quilos de papel por cada habitante

Arteixo recolleu no que vai de 2023 un total de **22 quilos de papel e cartón por habitante**, incrementando as cifras rexistradas en anos anteriores. O municipio acaba de alcanzar os 250 comercios e locais de hostalería adheridos ao sistema de recollida porta a porta, un servizo que puxo en marcha o Executivo de Carlos Calvelo tras municipalizar a actividade en 2018.

O Concello anima aos negocios e establecementos a integrarse nesta rede, que permitiu incrementar as cifras de reciclaxe na localidade. Así, hai cinco anos colleitábanse once quilos anuais por veciño e actualmente son 22. **O servizo porta a porta supón uns 155.000 quilos de cartón ao ano**, mentres que nos **contedores azuis** recádanse uns **550.000 quilos anuais**.

Máis Info

Plan para salvar aos anfibios ameazados na reserva madrileña da Sierra do Recuncho

A Consellería de Medio Ambiente, Agricultura e Interior lanzou un plan **para salvar ás poboacións de anfibios ameazadas no territorio da Reserva da Biosfera Sierra do Recuncho**, situada no extremo nororiental da Sierra Norte madrileña.

Nesta zona as especies anfibias máis afectadas son a **píntega común** (Píntega píntega), o **sapo partero común** (Alytes obstetricans) ou a **ranita de Santo Antonio** (Hyla molleri). O Goberno rexional considera clave a súa protección para seguir contando con especies de gran tradición na Comunidade. O **obxectivo** é a recuperación destas especies ligadas ao medio acuático e a súa protección fronte a depredadores ou especies exóticas.

Máis Info

Vilagarcía contará con máis dun milleiro de novos contedores de carga lateral

Os novos contedores de recollida de lixo comezaron a instalarse polos **centros urbanos de Vilagarcía, Vilaxoán e Carril**. Son **máis de 1.300**, de **carga lateral**, que facilita tanto o depósito dos restos como a súa recollida por parte dos camións. Nas **zonas do rural** tamén se renovarán, aínda que en moitos puntos serán de carga traeseira, xa que debido á estreiteza dos camiños os vehículos non poden acceder.

Os contedores instaláranse **creando illas**, onde estarán todos os de residuos de non reciclaxe (o antigo verde), vidro, papel, plásticos e o contedor marrón, unha novidade que nun primeiro momento se instalará onde se atopan os grandes produtores, como bares e hoteis, e despois farase unha campaña máis intensa para promover o seu uso entre a poboación.

Máis Info

Axenda Ambiental

- III Foro de Innovación e Transferencia Tecnolóxica Ambiental Basque Greentech, 29 de novembro de 2023, no BEC Bilbao Exhibition Centre.
- Xornada Soberanía Alimentaria: Alimentación Saudable e Sostible, 10 de novembro, Castelo de Santa Cruz, Oleiros. Organiza CEIDA.

Ver Boletíns anteriores

Deputación da Coruña

Servizo de Desenvolvemento Territorial e Transición Ecolóxica

Email: medioambiente@dacoruna.gal